

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№6

березень 2017 р.

*Про дебіюрократизацію шкіл
Як захиститися від звинувачень у корупції*

Про дебіюрократизацію шкіл

МОН починає дебіюрократизацію роботи шкіл. Відтепер департаменти (управління) освіти не можуть вимагати звітів щодо проведення виховних, позаурочних, позашкільних заходів, що не передбачені законодавством, також не дублюватимуться на паперовому носії документи, що вже складені в електронній формі з дотриманням усіх вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг».

Про це йдеться у [наказі Міністерства освіти і науки України № 1593 від 22.12.2016](#) (додається).

Документ було підготовано за результатами [спільного дослідження МОН та ГО «ЕдКемп Україна» – «Діти і папери: як досягти балансу у школі»](#). У проєкті взяли участь понад 9 тисяч освітян, дослідження допомогло виявити критичні точки документообігу в роботі учителів і шкільних адміністрацій.

За результатами проведеного дослідження також створено робочу групу для оновлення Типової Інструкції з діловодства у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності. До групи, крім співробітників Міністерства, увійшли учителі й директори шкіл та представники громадських організацій.

Насамперед робоча група розгляне необхідність таких документів:

- «Облік дітей шкільного віку за територією обслуговування навчального закладу»;
- «Звіт про відвідування семінарів, круглих столів, тренінгів тощо»;
- «Документація з працевлаштування / продовження навчання випускників 9-х та 11-х класів»;
- «Плани та звіти з проведення виховних предметних заходів».

Саме ці папери учителі під час опитування майже однотайно рекомендували скасувати. Також послідовно буде розглянуто кожен документ із номенклатури справ та процес, який передує його створенню. Це дозволить знайти оптимальні рішення для вивільнення часу освітян для роботи з учнями.

Нові механізми відпрацьовуватимуться вже у 2017 році в пілотних регіонах – Харківській та Львівській областях і м. Києві.

За інформацією МОН України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

№ 1593 від 22 грудня 2016 року

Про результати дослідження

«Діти і папери; як досягти балансу в школі»

Із метою реалізації одного з пріоритетів освітньої політики Уряду щодо дебюрократизації освітньої діяльності та впровадження результатів дослідження «Діти і папери: як досягти балансу в школі» (<http://bit.ly/childrenandpapersfinal>), проведеного Міністерством освіти і науки України спільно з громадською організацією «ЕдКемп Україна» НАКАЗУЮ:

1. Затвердити склад робочої групи з дебюрократизації шкільної діяльності згідно з додатком.

2. Робочій групі:

1) до 15 березня 2017 року розробити проект оновленої Типової Інструкції з діловодства у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності та подати для оприлюднення її на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України для громадського обговорення;

2) до 15 березня 2017 року розробити перелік та проекти розпорядчих документів, що регламентуватимуть спрощення діяльності педагогів і адміністрації навчальних закладів системи загальної середньої освіти з ведення шкільної документації, урегулювання питання щодо здійснення вчителями обліку дітей шкільного віку за територією обслуговування навчального закладу, написання планів та звітів стосовно проведення виховних, предметних заходів, відвідування семінарів, круглих столів, тренінгів та подати для оприлюднення зазначені вище перелік та проекти на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України для громадського обговорення;

3) до 10 квітня 2017 року розробити та подати на затвердження програму реалізації пілотного проекту з дебюрократизації освіти у Львівській, Харківській областях та м. Києві.

3. Департаментам (управлінням) освіти і науки обласних та Київської міської державних адміністрацій припинити практику:

1) звітування, що не передбачено законодавством, загальноосвітніми навчальними закладами стосовно проведення виховних, позаурочних, позашкільних заходів;

2) дублювання на паперовому носії документів, складених в електронній формі з дотриманням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

4. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенку Ю. Г.) спільно з робочою групою запровадити моніторинг оцінювання та коригування запроваджуваних заходів, а також можливості реагування на виявлені випадки порушення досягнутих рішень.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

Л. М. Гриневич

Як захиститися від звинувачень у корупції

Що робити, коли різниця між подарунком і хабарем одразу непомітна? Прийняти, ризикуючи отримати звинувачення в корупції, чи відмовити — і тим самим образити батьків чи працівників? У такій ситуації може опинитися і керівник дошкільного навчального закладу, і вихователь. Як правильно діяти, аби подарунок не обернувся звинуваченням у хабарництві?

На популярних форумах для батьків часто можна натрапити на діалог, у якому вони обговорюють варіанти й способи передачі подарунків вихователям, аби ті прихильніше ставилися до їхніх дітей. Читаючи це, педагоги обурюються, адже доволі часто батьки скаржаться та висвітлюють прийняття подарунків як отримання неправомірної вигоди. Тут варто зауважити, що побоюються педагоги не дарма: в органи управління освітою регулярно надходять скарги від батьків про те, що працівники дошкільного закладу вимагають від них хабарі.

Аби уникнути таких звинувачень, пропонуємо алгоритм дій у випадках, коли батьки:

- дарують подарунок;
- пропонують хабар.

Завдання керівника дошкільного закладу — ознайомити підлеглих з особливостями правильної поведінки за таких ситуацій і зробити висновки для себе.

Що робити з подарунком від батьків: прийняти чи відмовитися

Якщо батьки вихованців хочуть щось подарувати керівнику, вихователю або іншому працівнику дошкільного закладу, є три варіанти дій:

- **прийняти** — якщо є впевненість у невеликій вартості подарунка;
- **оформити подарунок за актом** — якщо щодо вартості подарунка є певні сумніви;
- **відмовитися** — якщо подарунок занадто дорогий або нагадує хабар.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Від подарунка в грошовому вигляді ліпше відмовитися одразу. Позаяк гроші в будь-якій формі — готівка, безготівковий переказ, грошовий сертифікат тощо — можуть розцінити як хабар.

Приймаємо подарунок

Відповідно до Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади (далі — Концепція), затвердженої розпорядженням КМУ від 15.02.2006 № 90-р, публічними є послуги, що надають органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, які перебувають в їх управлінні.

Згідно зі [статтею 53 Конституції України](#) держава гарантує освітні послуги і бере на себе зобов'язання щодо права громадян на їх отримання. Зокрема, держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Враховуючи це, освітні послуги, які надають дошкільні навчальні заклади, що перебувають в управлінні органів державної влади, органів місцевого самоврядування, можна віднести до публічних послуг. Неправомірна вигода, або хабар — це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, що їх без законних на те підстав обіцяють, пропонують, надають або одержують безоплатно чи за ціною, нижчою за мінімальну ринкову

Відповідно до [статті 23 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII](#) особам, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги, заборонено безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб у разі, якщо:

- вони здійснюють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- особа, яка дарує, перебуває в їхньому підпорядкуванні.

Утім з цієї заборони є винятки. Так особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги можуть приймати подарунки, які відповідають загально визнаним уявленням про гостинність, крім зазначених випадків, якщо вартість таких подарунків не перевищує один прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки.

У [статті 7 Закону України «Про Державний бюджет на 2017 рік» від 21.12.2016 № 1801-VIII](#) (далі — Закон про Державний бюджет) визначено розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб — 1600 грн. Тобто працівники освітніх установ можуть приймати подарунки, які коштують дешевше ніж 1600 грн. При цьому загальна їх вартість (від однієї особи) за рік не може перевищувати суми в 3200 грн., що згідно [зі статтею 8 Закону про Державний бюджет](#) становить розмір мінімальної заробітної плати.

З огляду на це, якщо подарунок на вигляд коштує менше вказаної суми (як-от творчий виріб дитини, квіти, цукерки тощо) хвилюватися не варто.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Зазвичай вручення подарунка передбачає загальноприйнятий привід: ювілей, Новий рік, 8 Березня, День працівників освіти тощо. Також важливо, аби подарунок дарували добровільно, без натяків і не через посаду працівника.

Отже, подарунок, який відповідає двом умовам — недорогий і такий, що ні до чого не зобов'язує, — можна прийняти й використати на благо дошкільного закладу.

Оформлюємо за актом

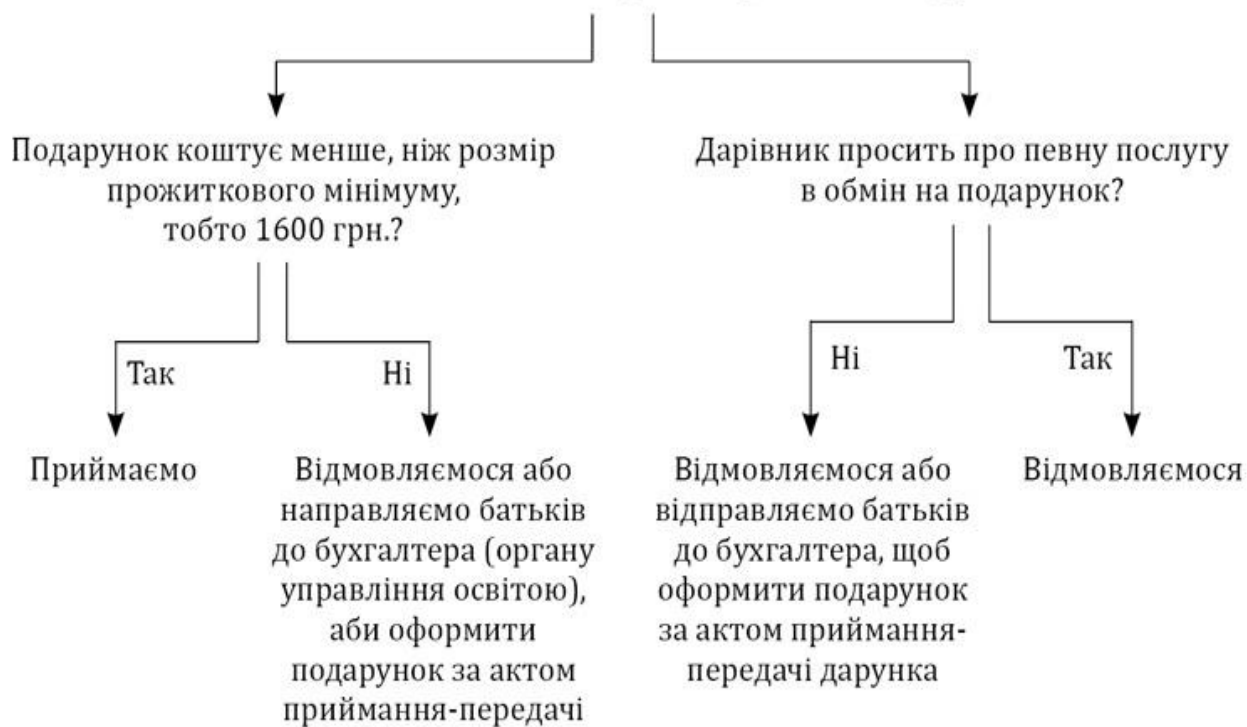
Якщо керівник дошкільного закладу впевнений у безкорисливих намірах дарівника, але має сумніви щодо вартості подарунка, ліпше відмовитися від нього або ж попросити дарівників підтвердити його ціну (наприклад, чеком). Якщо він не може цього зробити, то на підставі ринкової вартості ціну визначить бухгалтер або інвентаризаційна комісія (органу управління освітою).

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Не варто виступати посередником між бухгалтером і дарівниками. Ліпше нехай батьки самостійно віднесуть подарунок працівнику бухгалтерії (органу управління освітою). По-перше, так вони знатимуть, що відбувається з подарунком, а по-друге, переконаються, що його ніхто не привласнив.

Якщо подарунок виявиться дорожчим за 1600 грн., доцільно запропонувати батькам забрати його назад або оформити за актом приймання-передачі.

Порядок дій педагогів у ситуації, коли батьки пропонують подарунок, наведено в додатках 1,3.

Порядок дій педагога, якщо батьки дитини пропонують подарунок

Як захистити себе від звинувачень у корупції

Пам'ятка

Аби уникнути звинувачень у корупції, кожному працівнику варто запам'ятати, які теми для розмови, слова, фрази чи дії співрозмовник може розцінити як натяк на хабар чи готовність його прийняти.

- **Не обговорюйте з третіми особами:**
 - низький рівень оплати праці;
 - брак фінансових ресурсів на потреби дошкільного закладу;
 - бажання придбати майно, отримати послугу, вирушити в туристичну мандрівку тощо;
 - проблеми ваших родичів, яких необхідно влаштувати на роботу, навчання тощо.

- **Не промовляйте фрази на кшталт:**
 - Як Ви можете допомогти нашому дошкільному закладу?
 - Місце немає, однак, якщо Вам дуже потрібно, ми спробуємо розв'язати цю проблему.
 - Якось домовимося.
 - То що робитимемо?
 - Обговоримо це питання за інших обставин.

- **Не приймайте подарунки:**
 - грошима;
 - які до чогось зобов'язують;
 - які коштують понад 1600 грн.

Якщо є сумніви щодо того, чи примати певний подарунок, обов'язково слід повідомити про це керівника та у випадку прийняття рішення щодо отримання дарунку, оформити його актом прийняття-передачі. Пам'ятайте, за одержання хабара загрожує кримінальна, адміністративна, цивільно-правова та дисциплінарна відповідальність.

За матеріалами журналу «Управління дошкільним навчальним закладом»